

KVALITETSDEKLARATION

Helårsekvivalenter

Ämnesområde

Hushållens ekonomi

Statistikområde

Inkomster och inkomstfördelning

Produktkod

HE0112

Referenstid

2024 månad, halvår, år

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	3
1.2.3 Statistiska mått	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	4
1.2.5 Referenstider	4
2 Tillförlitlighet	4
2.1 Tillförlitlighet totalt	4
2.2 Osäkerhetskällor	4
2.2.1 Urval	4
2.2.2 Ramtäckning	4
2.2.3 Mätning	5
2.2.4 Bortfall	5
2.2.5 Bearbetning	5
2.2.6 Modellantaganden	7
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	7
3 Aktualitet och punktlighet	7
3.1 Framställningstid	7
3.2 Frekvens	7
3.3 Punktlighet	7
4 Tillgänglighet och tydlighet	7
4.1 Tillgång till statistiken	7
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	7
4.3 Presentation	8
4.4 Dokumentation	8
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	8
5.1 Jämförbarhet över tid	8
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	9
5.3 Sam användbarhet i övrigt	9
5.4 Numerisk överensstämmelse	9
Allmänna uppgifter	9
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	9
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	9
C Bevarande och gallring	10
D Uppgiftsskyldighet	10
E EU-reglering och internationell rapportering	10
F Historik	10
G Kontaktuppgifter	10

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Huvudsyftet med statistiken är att på ett sammanhållet sätt redovisa omfattningen av försörjningen genom sociala ersättningar och bidrag för personer som ofrivilligt är förhindrade att arbeta. För att skapa jämförbarhet mellan olika ersättningssystem mäts ersättningarna i helårsekvivalenter. Med helårsekvivalenter avses det antal individer som skulle kunna försörjas under en viss period med full ersättning.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Huvudsakliga användare av statistiken är Regeringskansliet samt olika myndigheter. Dessa användare har behov av statistik om försörjning genom sociala ersättningar och bidrag för personer i arbetsför ålder för planerings- och beslutsunderlag. Antalet personer som försörjs med sociala ersättningar och bidrag påverkas i stor utsträckning av utvecklingen på arbetsmarknaden, och fungerar på så sätt som ett komplement till statistik över sysselsättning.

Statistiken används även av forskare och andra intresserade såsom massmedia och allmänheten. Jämförelser av olika slag, mellan regioner och över tid, är exempel på vanligt förekommande användning hos dessa användare.

1.2 Statistikens innehåll

De statistiska målstorheter som skattas redovisar antal helårsekvivalenter samt andel av befolkningen efter ersättningsform, kön, ålder samt region.

1.2.1 Objekt och population

Utifrån användarnas behov utgörs den huvudsakliga intressepopulationen av samtliga personer i yrkesverksam ålder som under referensperioden har varit varaktigt bosatta i Sverige, det vill säga under den aktuella månaden.

Målpopulationen för en specifik referensmånad utgörs av samtliga personer i åldern 20–65 år som under månaden skulle ha varit folkbokförda i Sverige om de lagar, förordningar och regler som styr folkbokföringen hade efterlevts utan fel. Målobjekten är personer, medan observationsobjekten utgörs av poster kopplade till personnummer i administrativa register.

1.2.2 Variabler

Målvariabel i statistiken är antal helårsekvivalenter totalt och per ersättningsform för respektive redovisningsgrupp. Målvariabeln härleds från observationsvariabler om ersättning avseende sjukpenning, sjuk- och aktivitetsersättning, ersättning vid arbetslöshet, ekonomiskt bistånd och etableringsersättning.

För att skapa jämförbarhet mellan olika ersättningssystem mäts ersättningarna i helårsekvivalenter. Med helårsekvivalenter avses det antal individer som skulle kunna försörjas under ett helt år med full ersättning. Exempelvis blir

två personer, som varit heltidsarbetslösa ett halvår var, tillsammans en helårsekvivalent.

1.2.3 Statistiska mått

Statistiken utgörs av statistikvärden av typerna total (med "antal" som variant) och kvoter (med "andel" och "medelvärden" som varianter).

1.2.4 Redovisningsgrupper

De redovisningsgrupper som förekommer i statistiken är region (län/kommun), kön och ålder.

1.2.5 Referenstider

Både målpopulationen och målvariabeln har referensperioden månad.

Redovisningen avser månad, halvår och år, där storheter för halvår och år baseras på storheter för referensperioden månad.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistiken över helårsekvivalenter är uppbyggd kring data som har sin källa i administrativa system, primärt skapade för administrativa ändamål. Att data inte är skapat i syfte att utgöra ett statistikunderlag medför att objekt och variabler kan ändra värden, försvinna eller komma till. Regelverk och administrativa rutiner står oftast utanför SCB:s påverkan.

Bedömningen är att den totala tillförlitligheten är relativt hög, men det görs inte någon redovisning av statistikvärdenas osäkerhet.

Tillförlitligheten i den preliminära statistiken är sämre än i den slutliga, bland annat på grund av eftersläpning i rapportering av vissa av de administrativa data som används i framställning av statistiken, se avsnitt 2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Denna osäkerhetskälla bidrar inte till osäkerhet i statistiken.

2.2.2 Ramtäckning

Rampopulationen är Sveriges folkbokförda befolkning enligt Registret över totalbefolkningen (RTB) per den sista dagen i referensmånaden.

Personer som borde vara folkbokförda men som inte är det orsakar undertäckning, medan personer som är folkbokförda trots att de inte borde vara det orsakar övertäckning. Täckningsbristerna uppstår främst till följd av brister i rapportering avseende dödsfall, in- och utvandring. På regional nivå orsakar brister i rapportering av flyttningar mellan regioner i Sverige täckningsproblem. För mer detaljerad information om ramtäckning, se kvalitetsdeklaration för Befolkningsstatistik.

2.2.3 Mätning

Grunddata till statistiken hämtas från Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, Skatteverket samt Socialstyrelsen. Primärt är det respektive myndighet som samlar in och registrerar uppgifterna. Statistikens kvalitet bestäms huvudsakligen av kvaliteten på dessa myndigheters register och administrativa system.

Arbetsförmedlingen

Uttaget avser antal kvarstående sökande i arbetsmarknadspolitiska program (exklusive särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som innebär nedsatt arbetsförmåga) den sista dagen i respektive månad.

Försäkringskassan

Uttaget görs den 28:e efter avslutad referensmånad. Uppgifterna hämtas från Försäkringskassans system STORE och avser personer som fått månatliga utbetalningar under aktuell referensperiod.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen

Uttaget avser antal dagar med arbetslöshetsersättning respektive månad. Antalet utbetalningstillfällen varierar något mellan månaderna, vilket resulterar i att antalet dagar kan variera ganska kraftigt mellan två månader.

Socialstyrelsen

Uttaget görs den sista vardagen i månaden efter avslutad referensmånad. Uppgifterna utgörs av alla personer som får månatliga utbetalningar av ekonomiskt bistånd under aktuell referensperiod. Preliminära data samlas in löpande för respektive månad. Slutliga data samlas in av Socialstyrelsen efter årets slut och finns tillgängliga i juni året efter referensåret.

2.2.4 Bortfall

De administrativa data som används vid framställning av helårsekvivalenter är resultat av vilka data som har inkommit till berörda myndigheter. I den mån det saknas data som borde finnas hos dessa myndigheter i samband med framställning av statistiken betraktas det som bortfall.

Data där det kan förekomma bortfall på kommunnivå är ekonomiskt bistånd. Uppgifterna samlas in från kommunerna av Socialstyrelsen. En beskrivning av bortfallets omfattning finns på SCB:s webbplats [Hushållens ekonomi allmän statistik](#) under avsnittet Fördjupad information.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningen omfattar bland annat sambearbetning av de administrativa data som ligger till grund för framställningen av statistiken. Det finns alltid risk för brister i sådan bearbetning, men det saknas uppgift om osäkerhetskällans storlek.

För att skapa jämförbarhet mellan olika ersättningsystem mäts ersättningarna i helårsekvivalenter. Med helårsekvivalenter avses det antal individer som skulle kunna försörjas under ett helt år med full ersättning. Exempelvis blir två personer, som varit heltidsarbetslösa ett halvår var, tillsammans en helårsekvivalent.

Från Försäkringskassan inhämtas månadsvis antal dagar med ersättning för sjukpenning och sjuk- och aktivitetsersättning. Deltidsdagar är omräknade till

hela dagar. Antal helårsekvalenter erhålls genom att summera antal ersättningsdagar under en månad och dividera med 365/12, dvs det genomsnittliga antalet dagar per månad.

Från Försäkringskassan inhämtas månadsvis antal personer med etableringsersättning och omfattning av full ersättning. Antal helårsekvalenter erhålls genom att summera ersättningens omfattning för respektive person.

Från Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen inhämtas månadsvis antal dagar med arbetslöshetsersättning. Deltidsdagar är omräknade till hela dagar. Antal helårsekvalenter erhålls genom att summera antal ersättningsdagar under en månad och dividera med 260/12, d.v.s. det genomsnittliga antalet dagar per månad som motsvarar fullständig frånvaro från arbetsmarknaden.

Arbetsmarknadsåtgärder härleds från data över kvarstående sökande i arbetsmarknadspolitiska program hos Arbetsförmedlingen. De allra flesta har åtgärden på heltid, vilket innebär att antal helårsekvalenter antas vara samma som antal personer (kvarstående sökande).

Från Socialstyrelsen erhålls data över ekonomiskt bistånd. För att beräkna antalet helårsekvalenter divideras det erhållna biståndet per hushåll med en beräknad årsnorm som tagits fram för den specifika hushållstypen. För att få fram antalet individer som skulle ha försörjts ett helt år med ekonomiskt bistånd multipliceras hushållets andel med antalet vuxna personer i hushållet, vilket sedan summeras till antal helårsekvalenter.

Årsnormen ska spegla vad hushållet kan erhålla vid full ersättning under hela året. Årsnormen tas fram för olika hushållstyper där hänsyn tas till följande faktorer:

- Ensamstående respektive sammanboende par
- Antal barn i hushållet
- Ålder på barnen.

Årsnormen utgår från riksnormen för försörjningsstöd som Socialstyrelsen tar fram, med vissa justeringar. Innehållet i normen har hållits konstant från 1990 och framåt för att kunna göra jämförelser. Årsnormen innehåller kostnader för:

- Hyra minskat med bostadsbidrag
- Personliga kostnader
- Gemensamma hushållskostnader
- Tandvård
- Elförbrukning
- Hemförsäkring
- Möbler och husgeråd.

Uppgifter för ovanstående kostnader finns inte tillgängliga vid samma tidpunkt varför en preliminär norm används vid publicering av statistik avseende första halvåret (september). Vid publicering av statistik för helåret (mars) används en definitiv norm, vilket innebär att statistik för första halvåret revideras.

2.2.6 Modellantaganden

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Helårsekvivalenter avseende ekonomiskt bistånd redovisas både som preliminär och slutlig statistik. Preliminär statistik redovisas i september avseende januari-juni innevarande år samt i mars avseende januari-december föregående år. Slutlig statistik avseende ekonomiskt bistånd redovisas i september, året efter referensåret. Denna kvalitetsdeklaration avser samtliga redovisningar.

Skillnaderna mellan framställning av preliminär och slutlig statistik är:

- I den preliminära statistiken används preliminära månadsdata från Socialstyrelsen avseende ekonomiskt bistånd. I den slutliga statistiken används slutliga data från Socialstyrelsen, vilka finns tillgänglig i juni året efter referensåret.
- I redovisningen i september avseende januari-juni innevarande år, används en preliminär norm för att beräkna helårsekvivalenter avseende ekonomiskt bistånd. Vid publiceringen av helårsstatistik i mars året efter referensåret används en definitiv norm, vilket innebär att tidigare publicerad statistik för januari-juni revideras. Den definitiva normen används även vid den slutliga revideringen av ekonomiskt bistånd (september året efter referensåret).

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Statistiken publiceras halvårsvis, i september avseende första halvåret, och i mars avseende andra halvåret. Framställningstiden, det vill säga tidsavståndet mellan referenstidens slut och tidpunkten då statistiken redovisas, är 3,5 – 9,5 månader.

3.2 Frekvens

Statistiken redovisas halvårsvis för referenstiden månad.

3.3 Punktlighet

Statistiken har redovisats i enlighet med publiceringsplanen.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken redovisas på SCB:s webbplats, [Hushållens ekonomi allmän statistik \(scb.se\)](https://www.scb.se/hushallens-ekonomi-allman-statistik), och i statistikdatabasen som nås via produktsidan.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Data avseende ersättning vid arbetslöshet samlas in i aggregerad form och möjliggör därmed inte ytterligare nedbrytning av statistiken. Data avseende sjukpenning, sjuk- och aktivitetsersättning samt ekonomiskt bistånd samlas in individnivå vilket innebär att ytterligare bearbetningar av data är möjligt på uppdragsbasis.

4.3 Presentation

Statistiken redovisas huvudsakligen som färdiga tabeller och i SCB:s statistikdatabas där användare fritt kan göra egna uttag av statistik.

4.4 Dokumentation

Dokumentationen är tillgänglig på SCB:s webbplats, [Hushållens ekonomi allmän statistik \(scb.se\)](https://www.scb.se/hushallens-ekonomi-allman-statistik).

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Överlag har statistiken god jämförbarhet över tid. Dock har insamling av data samt förändringar i socialförsäkringssystemen påverkan på statistiken. Nedan listas några förändringar som är bra att känna till.

Sjukpenning samt sjuk- och aktivitetsersättning

Från och med 2023 har uttaget från Försäkringskassan av sjukpenning och sjuk- och aktivitetsersättning ändrats. Förändringen innebär att det finns fler individer som saknar kommundillhörighet än tidigare år, vilket påverkar redovisningen på läns- och kommunnivå.

Dagar som arbetsgivaren betalar ut sjuklön för ingår inte i sjukpenningen. Längden på sjuklöneperioden har varierat under åren. Från 1 januari 1992 var sjuklöneperioden 14 dagar. 1 januari 1997 förlängdes arbetsgivares sjuklöneperiod från 14 till 28 dagar. Den 1 april 1998 förkortades sjuklöneperioden åter till 14 dagar, för att den 1 juli 2003 öka till 21 dagar. Den 1 januari 2005 förkortades åter sjuklöneperioden till 14 dagar.

Arbetslöshet

Redovisade dagar avser ersättning utbetald av arbetslöshetskassa. Till och med år 1996 ingår inte ersättningsdagar till personer som endast erhållit Kontant arbetsmarknadsstöd (KAS). Till och med år 1999 ingår även dagar för personer som fick annan ersättning utbetald, t.ex. vid deltagande i de arbetsmarknadspolitiska programmen Arbetslivsutveckling (ALU) eller Offentliga Tillfälliga Arbeten (OTA).

Arbetsmarknadsåtgärder

För åren 2011–2014 har det inte varit möjligt att exkludera personer i etableringsprogrammet, då dessa ersätts med etableringsersättning. Personer med etableringsersättning som deltog i ett arbetsmarknadspolitiskt program är därmed dubbelredovisade dessa år. Denna dubbelredovisning ökade successivt i takt med att antalet personer med etableringsersättning ökade och uppgick år 2015 till ca 17 000 helårsekvivalenter.

Från och med 2015 ingår inte personer i etableringsprogrammet, då dessa ersätts med etableringsersättning.

Generationsväxlingsersättning är inkluderad till och med år 2000 då denna åtgärd upphörde.

Etableringsersättning och introduktionsersättning

Perioden 1994 – 2010 avser redovisningen introduktionsersättning. År 2011 avses summan av etableringsersättning och introduktionsersättning. Från och med år 2012 är det etableringsersättning som redovisas.

Introduktionsersättning beviljades av kommunerna till nyanlända flyktingar. Helårsekvivalenter avseende introduktionsersättning beräknades utifrån samma princip som för ekonomiskt bistånd. Kommunen har haft möjlighet att välja om de vill redovisa biståndet som introduktionsersättning eller ekonomiskt bistånd. Det kan även finnas bortfall i uppgifterna om introduktionsersättning, vilket inte tagits hänsyn till vid beräkning av helårsekvivalenter.

Den som är ny i Sverige och deltar i etableringsprogrammet eller har en etableringsplan hos Arbetsförmedlingen kan sedan 2011 få etableringsersättning. På grund av dubbelredovisning perioden 2011-2014 är personer med etableringsersättning som deltog i ett arbetsmarknadspolitiskt program även inkluderade i statistiken avseende arbetsmarknadsåtgärder.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Statistiken är jämförbar mellan olika redovisningsgrupper, till exempel olika åldersgrupper, eftersom samma definitioner används för samtliga grupper.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

För sjukpenning, sjuk- och aktivitetsersättning, arbetslöshet, arbetsmarknadsåtgärder samt etableringsersättning kan uppgift om kommun saknas för vissa ersättningsdagar, vilket påverkar jämförbarheten mellan statistik på riksnivå och statistik på läns- och kommunnivå.

Uppgift om ekonomiskt bistånd är bortfall för en eller flera månader för vissa kommuner. I Statistikdatabasen redovisas i dessa fall antal helårsekvivalenter som 0. I fasta webbtabeller görs istället en bortfallskorrigeringsring genom att senaste kända uppgift imputeras för den aktuella kommunen.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Totaler på riks- och kommunnivå kan för olika ersättningsslag skilja sig åt beroende på att uppgift om kommun saknas för vissa ersättningsdagar. Vidare kan uppgift om antal helårsekvivalenter för ekonomiskt bistånd skilja sig åt mellan Statistikdatabasen och fasta webbtabeller beroende på att eventuellt bortfall hanteras på olika sätt i redovisningen. Se ytterligare information under *5.3 Samanvändbarhet i övrigt*.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken ingår i Sveriges officiella statistik (SOS), och omfattas av särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, d.v.s. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning ([2016/679](#)).

C Bevarande och gallring

De slutliga registren som ligger till grund för statistiken över helårsekvivalenter är i form av aggregerade data, grupperade efter antal helårsekvivalenter per kommun/län, ålder, kön och ersättningsform.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet till denna statistik föreligger inte.

E EU-reglering och internationell rapportering

Statistiken är inte EU-reglerad.

F Historik

SCB har redovisat statistik över helårsekvivalenter sedan 1999, med historiska beräkningar tillbaka till 1990. Redovisningen startade som ett regeringsuppdrag, där ett syfte var att statistiken skulle vara ett komplement till sysselsättningsstatistik. Sedan år 2006 tas statistiken fram inom ramen för ordinarie anslag.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån (SCB)
Kontaktinformation	Inkomststatistik
E-post	inkomststat@scb.se
Telefon	010-479 50 00 (Statistikservice)